

Kallelse

Produktionsstyrelsen kallas till sammanträde

Tid: Torsdagen den 23 februari 2017, kl. 18.00

Plats: Viren, konferensavdelningen, Alceahuset, Åkersberga

Övrig information:

Viren är bokad för alliansen 16.30 -18.00

Storsjön är bokad kl. 16.30 – 18.00 för oppositionen

Gunnar Fristedt
Produktionsstyrelsens ordförande

Sara Salminen
Nämndsekreterare

Dagordning

1. Upprop och fastställande av dagordning
2. Val av justerare samt tid för justering
3. Årsbokslut och verksamhetsberättelse 2016
4. Budget och verksamhetsplan 2017
5. Revision av attestförteckning 2017
6. Rapport från verksamhetsbesök
7. Information från verksamheterna
 - a. Övergripande
 - b. Utbildning
 - c. Vård och omsorg
8. Delegationsbeslut i Produktionsstyrelsen
9. Inkomna skrivelser
10. Övriga frågor

§ 2:3

Årsbokslut och verksamhetsberättelse 2016

Dnr: PS 2017/0020-041

- Tjänsteyttrande daterat 2017-02-15
- Produktionsstyrelsens Verksamhetsberättelse 2016

Tjänsteutlåtande

Produktionsförvaltningen

Datum 2017-02-15

Dnr PS 2017/0020-041

Till Produktionsstyrelsen

Produktionsstyrelsens Årsbokslut och verksamhetsberättelse 2016

Sammanfattning

I bilagd *Verksamhetsberättelse för Produktionsstyrelsen 2016* redogörs för olika verksamhetsområdets ekonomiska resultat liksom för hur väl verksamheterna når nationella och/eller kommunala kvalitetsmål. Produktionsstyrelsen redovisar per 31 december 2016 ett ackumulerat resultat på -9 736 tkr vilket är densamma som avvikelsen emot periodiserad budget 2016.

Beslutsförslag

Produktionsstyrelsens beslut

1. Produktionsstyrelsen beslutar att årsbokslut och verksamhetsberättelse för perioden januari-december 2016 godkänns;
2. Produktionsstyrelsen beslutar att årsbokslut och verksamhetsberättelse för 2016 överlämnas till Kommunstyrelsen.

Bakgrund

Viktiga händelser 2016

- HVB för ensamkommande flyktingbarn startat.
- Omorganisation till gemensam enhet för Ljusterö vård och omsorg.
- Hög beläggning inom utbildningsområdet
- Avveckling av Korttidsenheten genomförd.
- Avveckling av hemtjänst fastland genomförd.
- Omfattande arbete kring statsbidrag kopplat till lågstadiesatsning och lärarlönelyft.

Ekonomisk sammanfattning

Produktionsstyrelsen redovisar per 31 december 2016 ett ackumulerat resultat på -9 736 tkr vilket är densamma som avvikelsen emot periodiserad budget 2016.

Samma period föregående år redovisade Produktionsstyrelsen ett ackumulerat resultat på -4 968 tkr. Intäkterna blev 6728 tkr högre än budgeterat samtidigt som Produktionsstyrelsens kostnader ökade med hela -16 464 tkr gentemot budget. Kostnadsökningen kommer till största delen ifrån de avvecklings- och omstruktureringskostnader som Produktionsstyrelsen hanterat under året.

Tjänsteutlåtande

Produktionsförvaltningen	Budget 2016	Ack utfall	Budget- avvikelse	Utfall 2015
INTÄKTER				
Avgifter		978	978	921
Övriga intäkter	1 041 472	1 047 221	5 750	1 023 569
SUMMA INTÄKTER	1 041 472	1 048 199	6 728	1 024 490
KOSTNADER				
Personalkostnader	-717 790	-723 960	-6 170	-708 392
Lokalkostnader	-116 347	-116 046	301	-115 708
Kapitalkostnader	-3 272	-3 544	-273	-2 872
Köp av verksamhet	-3 596	-5 859	-2 263	-4 984
Övriga verksamhetskostnader	-200 467	-208 520	-8 053	-197 499
Finansiella kostnader	0	-6	-6	-4
SUMMA KOSTNADER	-1 041 472	-1 057 935	-16 464	-1 029 459
RESULTAT	0	-9 736	-9 736	-4 968

Förvaltningens slutsatser

Produktionsstyrelsens verksamheter präglas överlag av ett stort ekonomiskt ansvarstagande, vilket också avspeglas i en hög prognossäkerhet och en positiv syn på omfördelning av medel mellan enheter inom samma verksamhetsområde. Övervägande del av det ekonomiska underskottet kan härledas till avvecklingen av verksamheterna korttidstillsyn och hemtjänst på fastlandet.

Bilagor

1. Verksamhetsberättelse för Produktionsstyrelsen 2016

Kent Henningson
Produktionschef

Marita Martinsen
Controller

Verksamhetsberättelse 2016

Produktionsstyrelsen

Nämndversion

Ordförande: Gunnar Fristedt

Produktionschef: Kent Henningson

Viktiga händelser 2016

- HVB för ensamkommande flyktingbarn startat.
- Omorganisation till gemensam enhet för Ljusterö vård och omsorg.
- Hög beläggning inom utbildningsområdet
- Avveckling av Korttidsenheten genomförd.
- Avveckling av hemtjänst fastland genomförd.
- Omfattande arbete kring statsbidrag kopplat till lågstadiesatsning och lärarlönelyft.

Ekonomisk sammanfattning

Produktionsstyrelsen redovisar per 31 december 2016 ett ackumulerat resultat på -9 736 tkr vilket är densamma som avvikelserna mot periodiserad budget 2016. Samma period föregående år redovisade Produktionsstyrelsen ett ackumulerat resultat på -4 968 tkr.

Intäkterna blev 6728 tkr högre än budgeterat samtidigt som Produktionsstyrelsens kostnader ökade med hela -16 464 tkr gentemot budget. Kostnadsökningen kommer till största delen ifrån de avvecklings- och omstruktureringskostnader som Produktionsstyrelsen hanterat under året.

Personalbrist inom ekonomienheten har lett till minskade möjligheter till stöd från controller, vilket medfört svårigheter att följa och åtgärda den ekonomiska utvecklingen under andra halvåret 2016.

Produktionsförvaltningen	Budget 2016	Ack utfall	Budget-avvikelse	Utfall 2015
INTÄKTER				
Avgifter		978	978	921
Övriga intäkter	1 041 472	1 047 221	5 750	1 023 569
SUMMA INTÄKTER	1 041 472	1 048 199	6 728	1 024 490
KOSTNADER				
Personalkostnader	-717 790	-723 960	-6 170	-708 392
Lokalkostnader	-116 347	-116 046	301	-115 708
Kapitalkostnader	-3 272	-3 544	-273	-2 872
Köp av verksamhet	-3 596	-5 859	-2 263	-4 984
Övriga verksamhetskostnader	-200 467	-208 520	-8 053	-197 499
Finansiella kostnader	0	-6	-6	-4
SUMMA KOSTNADER	-1 041 472	-1 057 935	-16 464	-1 029 459
RESULTAT	0	-9 736	-9 736	-4 968

Produktionens samlade intäkter för perioden är 1 047 221 tkr, vilket är 0,6 % bättre än budgeterat och 23 562 tkr mer än föregående år.

Kostnaderna uppgick till sammanlagt till -1 057 935 tkr, vilket är 1,5 % mer än budgeterat och 28 476 tkr mer än föregående år. Personalkostnaderna landar på och 68,4 % av omsättningen, vilket är cirka en procentenhet lägre än föregående år.

Driftsredovisning per verksamhetsområde (belopp i tkr)	Budget 2016	Utfall 2016	Budget-avvikelse	Utfall 2015
Produktionsstab	4 500	5 942	1 442	6 491
Utbildning	0	-1 648	-1 648	-803
- varav särskolan	0	-334	-334	-827
Förskolor	0	-103	-103	822
Kultur och Fritid	0	498	498	-204
Omsorg / Hemtjänst	-3 441	-13 470	-10 029	-7 629
Funktionshinder	-1 059	-1 808	-749	-2 549
Måltid	0	853	853	-1 096
Verksamhetens nettokostnader	0	-9 736	-9 736	-4 968

Investeringsredogörelse

Produktionsförvaltningen Investeringsredovisning	Budget 2016	Ack utfall	Budget-avvikelse	Utfall 2015
Förskolor	657	407	250	673
Utbildning exkl. särskolan	1 810	3 670	-1 860	1 570
Omsorg/Hemtjänst	1 111	115	996	717
Funktionsnedättning	0	44	-44	
Sport och Friluft	194	0	194	140
Måltidsenheten	158	0	158	0
Särskolan	70	0	70	0
Produktionsstaben	0	0	0	470
RESULTAT	4 000	4 236	-236	3 570

Investeringsredovisningen visar att 4 236 tkr har utnyttjats under 2016 vilket kan jämföras med år 2015 då enbart 3 570 tkr utnyttjades. Målsättningen var att investeringarna skulle fördelas enligt önskemål och behovsspecifikation från enheterna. Behoven omfördelades under året dels på grund av ett ökat elevantal inom utbildningsområdet och dels på grund av omstruktureringar inom Vård och Omsorg. Behovet av större investeringar kvarstår inom utbildningsområdet under år 2017 och 2018.

Mål och måluppfyllelse 2016

Produktionsstyrelsen har under 2016 formulerat ett mål utöver Kommunfullmäktiges: Att vara en attraktiv arbetsgivare.

Verksamhetschefer och enhetschefer formulerar själva sina mål utifrån det ursprungliga uppdraget och lokala förutsättningar. Mål, måluppfyllelse, mätmetod och aktiviteter dokumenteras i verksamhetssystemet Stratsys.

Produktionsstyrelsens verksamheter präglas överlag av hög kundnöjdhet, men har i några fall svårt att leva upp till både nationella och kommunala nyckeltal och kvalitetsmått. Ambitionsnivån hos chefer och medarbetare är hög och arbete pågår ständigt för att förbättra kvaliteten inom befintliga ramar.

KF mål	Verksamhetens delmål	Delmålet uppfyllt	Kommentar
Österåker ska vara den bästa skolkommunen i länet.	Förbättra NKI-resultatet på våra förskolor.	JA	95 % rekommenderar sitt barns förskola och 95 % anser att deras barn är trygga. Svarsfrekvensen var 78 %
	Öka andelen elever som har minst betyget E i samtliga ämnen.	NEJ	Lägst betyg E i alla ämnen: 2016: 83 % 2015: 83 %
	Nationella prov	JA	Verksamheten arbetar kontinuerligt med uppföljning av nationella prov.
	Skolan ska bedriva ett Systematiskt Kvalitets Arbete enligt gällande styrdokument	JA	Skolan bedriver ett effektivt systematiskt kvalitetsarbete.
	Öka andelen behöriga lärare inom grundskolan	NEJ	GSK 2015/2016: 82% GSK 2014/2015: 83%
	Förbättra genomsnittligt meritvärde åk 9 mer än genomsnittlig förändring i länet. 2016 var länets meritvärde åk 9 :235,3, vilket medförde en höjning av meritvärdet med 2 poäng från föregående år.	JA	Genomsnittligt meritvärde 2016 (juni): 237,0 (17) 2015 (juni): 226,3 (17) 2014 (juni): 216,7 (16)
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Minska antalet anställda som besöker hemtjänstkund per månad från 17 till 12.	Ej aktuellt	Hemtjänstverksamheten på fastlandet är avvecklad.

Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Förbättra NKI-resultat i våra verksamheter	Delvis	95 % rekommenderar sitt barns förskola och 95 % anser att deras barn är trygga. Svarsfrekvensen var 78 %
Ekonomi i balans	Öka produktivetsgraden inom hemtjänsten fastland	Delvis	Centrala hemtjänsten är avvecklad.
Trygg miljö	Minska antalet kränkningar grundskola	JA	Antal rapporterade kränkningar: 2016: 45 2015: 75
Produktionsstyrelsens mål	Verksamhetens delmål	Delmålet uppfyllt	Kommentar
Attraktiv arbetsgivare	Minska sjukfrånvaron inom VoO, minst 1 % minskning per år.	NEJ	2016: 8.6% 2015: 8.4%

Utbildning

Utbildning totalt

Verksamhetsområde Utbildning	Budget 2016	Ack utfall	Budget-avvikelse	Utfall 2015
INTÄKTER				
Avgifter				37
Huvudintäkter	635 465	644 265	8 801	610 789
SUMMA INTÄKTER	635 465	644 265	8 801	610 826
KOSTNADER				
Personalkostnader	-427 112	-432 506	-5 394	-404 642
Lokalkostnader	-86 746	-86 588	158	-85 236
Kapitalkostnader	-1 904	-1 876	28	-1 633
Köp av verksamhet	-3 496	-5 827	-2 331	-4 915
Övriga verksamhetskostnader	-116 207	-119 215	-3 008	-114 377
Finansiella kostnader		-3	-3	-3
SUMMA KOSTNADER	-635 465	-646 015	-10 551	-610 807
RESULTAT	0	-1 750	-1 750	19

Verksamhetsområdet Utbildning redovisar ett resultat på - 1750 tkr vilket är sämre än budgeterat. Underskottet kommer från gymnasieverksamheterna. Avvikelsen motsvarar 0,2 % av omsättningen. De samlade intäkter för perioden är 644 265 tkr vilket är 1,3 % bättre än budget och 33 476 tkr mer än föregående år. Kostnaderna landar på -646 015 tkr vilket motsvarar 1,6 % mer än budgeterat och 35 208 tkr mer i kostnader än föregående år. Personalkostnaderna landar på 66,9 % av omsättningen vilket är 0,7 procentenheter högre än föregående år.

Utbildningsområdets pedagogiska bokslut görs i juni och rapporteras till Produktionsstyrelsen i augusti. I början av året deltog ett antal förstelärare, lärare, skolledare och verksamhetschefer i utbildningsmässan BETT. Deltagandet för och efterarbetades och innebar att flera identifierade utvecklingsområden bearbetades.

Utifrån årets övergripande analyser har verksamhetscheferna identifierat prioriterade mål för varje verksamhetsområde. Några är gemensamma för alla verksamheterna inom organisationen, varför de kommer att angripas både med ett helhetsperspektiv och för respektive verksamhetsområde.

- Utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet, generellt sett behöver analysförmågan stärkas på alla nivåer.
- Övergångar mellan olika verksamhetsområden och verksamheter har utvecklats med syfte att skapa bättre förutsättningar för likvärdig utbildning för barn och elever.
- Minska rektorers och förskolechefers administrativa arbetsbörda var ett mål för 2016 och kvarstår inför 2017, med fokus på att öka det pedagogiska ledarskapet.

Dessutom har några mer verksamhetsspecifika prioriterade områden preciserats baserat på den genomförda analysen. Förskolläraernas ledarskap håller på att utvecklas genom deltagandet i UNDIF (Undervisning i Förskolan). För grundskolorna är mottagande av nyanlända elever ett område för prioritering, liksom strategier för rekrytering av legitimerade och behöriga lärare.

Som ett led i att stärka det pedagogiska ledarskapet har mötesstrukturen inom utbildningsområdet organiserats i två delar. En arbetsdel som behandlar praktiska frågor och en utvecklingsdel som har allt fokus på det pedagogiska ledarskapet. Det är i det senare forumet som verksamhetscheferna skapar förutsättningar för och driver förskolechefers och rektorers ledarutveckling. Det sker genom koppling till teori, synliggörande av handlingar, kollegiala utmaningar och stöd. Effekter av detta, förutom varje ledares personliga utveckling, är även att koncerntänkandet ökar och att förskolechefer och rektorers utgör kollegialt stöd för varandra även utanför dessa forum.

För att åstadkomma samordningsvinster för barnen har Roslags-kulla och Ljusterö förskolor och skolor organiserats under en gemensam rektor från 20161001.

Volym utbildning

Volym utbildning	2016	2015	2014
Inskrivna förskolebarn	1420	1423	1368
Inskrivna förskolebarn/ åa	6,1	5,9	6,1
Förskoleklass	473	445	414
Grundskola	3618	3534	3340
Särskola	29	33	32
Gymnasium	553	488	512
Komvux	853	863	802

Inskrivna 15/10. Källa: IST-analys Hypernet.

De siffror vi har för volymer och bemanning kan hämtas från olika system. Vi har valt att använda oss av IST-Analys Hypernet som är direkt kopplat till kommunens elevregister.

Förskola

Verksamhetsområde förskolorna	Budget 2016	Ack utfall	Budget-avvikelse	Utfall 2015
INTÄKTER				
Avgifter	0	0	0	0
Huvudintäkter	162 613	162 934	321	156 714
SUMMA INTÄKTER	162 613	162 934	321	156 714
KOSTNADER				
Personalkostnader	-114 226	-115 173	-947	-110 410
Lokalkostnader	-19 772	-19 291	481	-19 715
Kapitalkostnader	-223	-193	30	-141
Köp av verksamhet	0	-410	-410	0
Övriga verksamhetskostnader	-28 392	-27 970	422	-25 626
Finansiella kostnader	0	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-162 613	-163 037	-424	-155 892
RESULTAT	0	-103	-103	822

Förskolorna redovisar ett negativt resultat på -103 tkr vilket är en avvikelse på mindre än 1 promille jämfört med budget. Förskolornas samlade intäkter uppgick till 162 934 tkr vilket är en ökning med 6 200 tkr från föregående år. Kostnaderna landade på -163 037 tkr vilket är 7 244 tkr mer än år 2015. Personalkostnaderna ligger kvar på 70 % av omsättningen, samma som föregående år.

Forsknings- och utvecklingsprogrammet Undervisning i förskolan (Undif) startar och produktionen deltar med samtliga förskolor.

Samtliga förskolor har ett bra systematiskt kvalitetsarbete.

Tre förskolor har tagit del av statsbidrag för minskade barngrupper och 18 förskollärare fick ta del av lärarlönelyftet.

Andelen utbildade förskollärare i produktionens förskolor har uppgått till ca 36%. Förskollärartätheten påverkas dels av de ekonomiska förutsättningarna samt tillgången på utbildad personal. Andelen förskollärare har stor påverkan på kvaliteten i alla läroplanens delar och vilka resultat verksamheten uppnår. Bland annat påverkas barns möjlighet till inflytande, den pedagogiska miljöns utformning och arbetet med inkludering samt antal barn per pedagog.

En djupare analys av antal barn/personal har inletts och kommer att slutföras i april när Skolverkets officiella statistik presenteras. Vi ser att vuxentätheten skiljer sig mellan våra förskolor, bland annat påverkas siffrorna i stor utsträckning av andelen deltidsbarn.

Grundskola exklusive särskola

Verksamhetsområde Grundskola exkl. sarskolan	Budget 2016	Ack utfall	Budget- avvikelse	Utfall 2015
INTÅKTER				
Avgifter	0	0	0	1
Huvudintäkter	396 779	405 654	8 875	377 024
SUMMA INTÅKTER	396 779	405 654	8 875	377 025
KOSTNADER				
Personalkostnader	-262 938	-266 719	-3 781	-245 395
Lokalkostnader	-56 188	-56 331	-143	-54 081
Kapitalkostnader	-1 151	-1 225	-74	-938
Köp av verksamhet	-2 326	-2 987	-661	-2 573
Övriga verksamhetskostnader	-74 176	-76 848	-2 672	-74 387
Finansiella kostnader	0	-3	-3	-3
SUMMA KOSTNADER	-396 779	-404 113	-7 334	-377 377
RESULTAT	0	1 541	1 541	-352

Grundskolorna exklusive sarskolan redovisar ett positivt resultat på 1 541 tkr. Budgetavvikelsen motsvarar 0,3 % av verksamhetens omsättning. Motsvarande period föregående år uppvisade utbildningsområdet exklusive sarskolan ett negativt resultat på -352 tkr. Verksamhetens samlade intäkter för perioden är 405 654 tkr vilket är 8 875 tkr och 2,2 % bättre än budget och 28 629 tkr mer än föregående år. Verksamhetens samlade kostnader för perioden är -404 113 tkr, vilket är -7 334 tkr och 1,8 % sämre än budget och 26 736 tkr mer än föregående år. Personalkostnaderna ligger på 66 % av omsättningen.

Samtliga enheter har ett systematiskt kvalitetsarbete vilket följer upp och utvärderar det pedagogiska arbetet. PISA (Programme for International Student Assessment) och TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) visar på ett positivt trendbrott, i jämförelse med andra länder inom OECD (Organisation for

Economic Co-operation and Development) för svensk skola. Lärarlönelyftet har fördelats till de skickligaste lärarna.

Fortsatt lokalbrist inom de kommunala skolorna gör att tillskott på lokaler är nödvändigt för att få plats med alla sökande till F-klass samt åk 7 inför Ht2017. Produktionens skolor tar nu mot 81% av kommunens 6-åringar i F-klass, en ökning med 4%.

Vi har en sund omsättning av skolledare vilket medför både stabilitet och förnyelse i organisationen och i utvecklingsarbetet. Rekryteringsvårigheterna inom vissa lärarkategorier är kostnadsdrivande. Detta väntas fortgå de närmsta åren. De kompetensutvecklingsinsatser som genomförs är kopplade till de utvecklingsområden som identifierades i det systematiska kvalitetsarbetet. Den omfattande satsningen på Läslyftet för samtliga kommunala skolor förväntas ge ökad måluppfyllelse i ett femårsperspektiv.

Särskola

Verksamhetsområde Särskolan	Budget 2016	Ack utfall	Budget- avvikelse	Utfall 2015
INTÄKTER				
Avgifter	0	0	0	0
Huvudintäkter	13 630	14 219	590	16 749
SUMMA INTÄKTER	13 630	14 219	590	16 749
KOSTNADER				
Personalkostnader	-10 288	-10 995	-707	-13 006
Lokalkostnader	-1 605	-1 588	17	-2 323
Kapitalkostnader	-20	0	20	0
Köp av verksamhet	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-1 717	-1 970	-253	-2 247
Finansiella kostnader	0	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-13 630	-14 553	-924	-17 576
RESULTAT	0	-334	-334	-827

Särskolan visar ett negativt resultat på -334 tkr. Budgetavvikelsen för verksamheten motsvarar 2,5 % av omsättningen. Föregående år uppvisade särskolan ett negativt resultat på -827 tkr. Verksamhetens samlade intäkter för perioden är 14 219 tkr vilket är 590 tkr, 4,3 % bättre än budget. Dock har intäkterna minskat med 2 530 tkr jämfört med år 2015. Verksamhetens kostnader för 2016 landar på -14 553 tkr vilket är -924 tkr, 6,7 % sämre än budget. Kostnaderna har dock sjunkit med hela 3 023 tkr jämfört med år 2015. Personalkostnaderna består av 75,5 % av omsättningen, vilket är 2,2 procentenheter lägre än föregående år.

Genom ett stort arbete från de skolor som har särskoleverksamhet, har många år av återkommande stora underskott minskats markant för andra året i rad. De

förhållandevis små enheterna inom särskoleverksamheten är dock känsliga för plötsliga in- eller utflyttningar av särskoleelever vilka kan förändra verksamhetens ekonomiska resultat beroende på elevernas behov

Gymnasium och Komvux

Verksamhetsområde Gymnasium och Komvux	Budget 2016	Ack utfall	Budget- avvikelse	Utfall 2015
INTÄKTER				
Avgifter	0	0	0	36
Huvudintäkter	62 443	61 458	-985	60 301
SUMMA INTÄKTER	62 443	61 458	-985	60 338
KOSTNADER				
Personalkostnader	-39 660	-39 619	41	-35 832
Lokalkostnader	-9 181	-9 378	-197	-9 117
Kapitalkostnader	-510	-458	52	-554
Köp av verksamhet	-1 170	-2 430	-1 260	-2 342
Övriga verksamhetskostnader	-11 922	-12 427	-505	-12 117
Finansiella kostnader	0	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-62 443	-64 312	-1 869	-59 962
RESULTAT	0	-2 854	-2 854	376

Verksamhetsområdet Gymnasium och Komvux visar ett negativt resultat med -2 854 tkr vilket är 3 230 tkr sämre än föregående år.

Österåkers gymnasium gör ett överskott på drygt 371 tkr. Intäkterna landade på 39 573 tkr, 766 tkr mer än budgeterat. Kostnaderna uppgick till -39 202 tkr, -395 tkr mer än budgeterat. Personalkostnader stod för 60% av omsättningen.

Språkintruktionsprogrammet gjorde ett underskott med -2 612 tkr. Intäkterna uppgick till 10 127 tkr, 1 411 tkr mindre än budgeterat. De samlade kostnaderna för språkintruktionsprogrammet blev -12 738 tkr, -1 201 tkr mer än budgeterat. Hela underskottet förklaras av en förändring i ersättningssystemet i januari 2016, där elevpengen sänktes med 30 000 kr per elev samtidigt som kostnaden för tillkommande lokaler uteblev. Ersättningen har korrigerats något till år 2017 samtidigt som verksamheten kommer att stå för alla lokalkostnader. Elevpengen för 2017 ligger dock fortfarande på en nivå under länsgenomsnittet, varför Produktionsförvaltningen måste arbeta vidare för att uppnå budget i balans 2017. Komvux gör ett underskott med -612 tkr. Intäkterna uppgick till 11 758 tkr, 341 tkr mindre än budgeterat. Kostnaderna uppgick till -8 992 tkr, drygt -110 tkr mer än budgeterat. Underskottet kan förklaras av att det kvarstår svårigheter kring hanteringen av ersättningar från KCNO.

Komvux

Komvux Österåker har under de senaste två åren genomgått stora förändringar. I samband med övergången till KCNO infördes en ny betalningsmodell som initialt har gett negativa effekter på det ekonomiska resultatet.

Övergången till KCNO har även gett andra förutsättningar vad gäller antagning, introduktionsgrupp och gruppstorlek, detta samt större efterfrågan på SFI har medfört ett rekryteringsbehov där behöriga lärare inom svenska som andraspråk är svåra att hitta.

Österåkers gymnasium

Språkin introduktion uppvisar goda kvalitativa resultat och god genomströmning av elever. När det under senare delen av hösten 2015 skedde en kraftig ökning av nyanlända elever har stort fokus legat på att hitta lokaler och lärare för dessa elever.

Lokalbristen har varit påtaglig, dels för plats för nyanlända men även för de nationella programmen, där många elever inte fick den önskade gymnasieplatsen.

Österåkers gymnasium bedriver Erasmus- och Atlasprojekt vilka innebär utbyte med andra länder såsom Italien, Spanien, Tjeckien, Uganda och Holland.

Skolan har arbetat med utvecklingsgrupper, ledda av förstelärare, i språkutveckling, internationalisering, matematik, kommunikation samt IKT och deltar dessutom läsåret 16/17, med all pedagogisk personal, i Läslyftet.

Vård- och omsorg

Inom vård- och omsorgsområdet kan vi, genom att jämföra antal utförda timmar i december 2015 med december 2016, se att antal arbetade timmar har minskat med totalt ca 38%. Detta illustrerar verksamhetens ambition att hela tiden anpassa mängden personal efter de ekonomiska förutsättningarna och kundernas behov.

Även inom verksamhetsområdets ledningsstruktur har stora förändringar skett under 2016.

Äldreomsorg och hemtjänst

Verksamhetsområde Äldreomsorg & Hemtjänst	Budget 2016	Ack utfall	Budget- avvikelse	Utfall 2015
INTÄKTER				
Avgifter	0	5	5	0
Huvudintäkter	93 992	84 304	-9 688	99 010
SUMMA INTÄKTER	93 992	84 309	-9 683	99 010
KOSTNADER				
Personalkostnader	-80 413	-77 684	2 729	-87 565
Lokalkostnader	-2 215	-1 847	368	-2 145
Kapitalkostnader	-479	-474	5	-464
Köp av verksamhet	0	-20	-20	0
Övriga verksamhetskostnader	-14 326	-17 753	-3 427	-16 464
Finansiella kostnader	0	-1	-1	0
SUMMA KOSTNADER	-97 433	-97 779	-346	-106 639
RESULTAT	-3 441	-13 470	-10 029	-7 629

Äldreomsorg och hemtjänst redovisar ett negativt resultat på -13 470 tkr, vilket är -10 029 tkr sämre än budget och -2 429 tkr sämre än lämnad prognos.

Budgetavvikelsen för verksamheten motsvarar -10,2 % av omsättningen. Samma period föregående år redovisades ett resultat på -7 629 tkr. Verksamhetens samlade intäkter uppgick till 84 304 tkr vilket är -9 688 tkr sämre än budget. Verksamhetens samlade kostnader uppgick till -97 779 tkr, vilket är -346 tkr sämre än budget. Personalkostnaderna ligger på 79,4 % av omsättningen. Under år 2016 har verksamhetsområdet hanterat avveckling av korttidsstillsyn och hemtjänst fastland varför den största delen av underskottet kan härledas till dessa två processer.

Korttidsheten

Efter en orolig vår och stora frågetecken kring sjuksköterskebemanningen inför sommaren beslutades under våren om en överflyttning av driften av korttidsverksamhet till Förenade Care per den sista juni. Detta innebar en hastig avveckling av Korttidsheten i Alceahuset. Nära nog all personal följde med till Förenade Care, vilket bidrog till att överflyttning kunde ske på ett patientsäkert sätt. Kostnaden för avvecklingen av KTE landar på 3 700 tkr och består av kostnader för personal, semesterlöneskulder och släpande övriga kostnader.

Hemtjänst fastland

Under de första månaderna av 2016 inleddes genomförandet av det så kallade ViKan-projektet inom hemtjänsten. Minskningar på central ledning och administration genomfördes men redan i maj månad konstaterades att de uppsatta målen för ekonomisk stabilitet och produktivitetsgrad inte skulle kunna nås under verksamhetsåret.

För att komma tillrätta med det fleråriga underskottet inom hemtjänsten beslutades i juli att en definitiv avveckling av hemtjänsten på fastlandet under dag och kväll skulle ske under hösten. Cirka 180 kunder och 53 personal berördes av avvecklingen som genomfördes i samråd med socialförvaltningens personal och de fackliga organisationerna. Verksamheten fick en sänkning av intäkter med 7 223 tkr och de samlade kostnaderna för avvecklingen slutade på drygt 5 220 tkr för 2016 års räkning. Det som kvarstår efter år 2016 är vissa lokalkostnader samt begränsade personalkostnader.

Ljusterö

Produktionsstyrelsen fortsätter att driva hemtjänsten på Ljusterö och verksamheten arbetar för att uppnå ekonomisk balans. Flera åtgärder har vidtagits, bl.a. har personalstyrkan minskats med 33% under december månad jämfört med samma månad 2015.

Funktionshinder

Verksamhetsområde Funktionsnedsättning	Budget 2016	Ack utfall	Budget- avvikelse	Utfall 2015
INTÄKTER				
Avgifter	0	378	378	477
Huvudintäkter	161 665	162 767	1 102	165 378
SUMMA INTÄKTER	161 665	163 145	1 480	165 855
KOSTNADER				
Personalkostnader	-138 890	-142 987	-4 097	-146 341
Lokalkostnader	-6 114	-5 971	143	-6 026
Kapitalkostnader	-304	-248	56	-197
Köp av verksamhet	0	0	0	-6
Övriga verksamhetskostnader	-17 416	-15 746	1 670	-15 833
Finansiella kostnader	0	-1	-1	-1
SUMMA KOSTNADER	-162 724	-164 953	-2 229	-168 404
RESULTAT	-1 059	-1 808	-749	-2 549

Funktionsnedsättning redovisar ett negativt resultat på -1 808 tkr vilket är -749 tkr sämre än budget. Resultatet har dock förbättrats från föregående år med 741 tkr. Budgetavvikelsen för verksamhetsområdet motsvarar -0,4 % av omsättningen. Samma period föregående år redovisades ett resultat på -2 549 tkr. Verksamhetens samlade intäkter uppgick till 163 145 tkr vilket är 1 480 tkr bättre än budgeterat. Verksamhetens samlade kostnader uppgick till -164 953 tkr, vilket är -2 229 tkr sämre än budgeterat men 3 451 tkr lägre kostnader än föregående år. Personalkostnaderna landar på 86,6 % omsättningen som är en minskning med 3 354 tkr jämfört med år 2015.

Smedby och Oppsätra gruppboheter

För att komma tillrätta med fleråriga ekonomiska underskott slogs två avdelningar vid Smedby gruppbohet ihop till en och kunde därmed minska antal anställda med 5,18 årsarbetare. Oppsätra gruppbohet har anpassat personalstyrkan till rådande kundunderlag och minskat antal anställda med 3 årsarbetare.

Solskiftets barn- och ungdomsverksamheter

Åtgärder för att nå ekonomisk balans vid Solskiftets barn och ungdom har genomförts under första delen av 2016, bl a erbjöds ej kolloverksamhet. Vidare har en sammanslagning av avdelningar skett under sommarperioden vilket minskat personalbehovet. Stora utmaningar kvarstår dock inför 2017.

Personlig assistans

Personlig assistans har under 2016 varit föremål för långtgående diskussioner om en avveckling. Efter beslut i kommundirektionen ska verksamheten fortsätta och förväntas från och med 2017 att bedrivas i ekonomisk balans. En minskning av en administrativ tjänst har gett viss effekt och för att ytterligare minska underskottet samt för att få en ökad administrativ effektivitet planeras flytt av insatserna avlösning och ledsagning till en annan enhet.

Personlig assistans har genomfört en minskning av antalet personaltimmar med ca 40% i en jämförelse mellan december 2016 och samma månad 2015. Detta visar att verksamheten kontinuerligt arbetar med att anpassa personalstyrkan efter rådande omständigheter.

Solskiftets äldreboende

Socialstyrelsen har på uppdrag av regeringen betalat ut statsbidrag med benämningen *Stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorgen*. Solskiftets äldreboende har fått ta del av stimulansmedlen vilka har möjliggjort en utökad bemanning i form av ”resurspersoner” som finns till för de boendes behov vid vissa tidpunkter under dagen. De med stimulansmedel finansierade medarbetarna tjänstgör utöver den ordinarie bemanningen. Dessa stimulansmedel förväntas fortsätta under 2017.

Enheten har också anställt en arbetsledare på 75% arbetsledarens uppdrag ingår att säkra upp och utveckla kvaliteten genom direkthandledning av omvårdnadspersonal. Fokus ligger på att säkerställa rutiner, lagstiftning och kommunen värdegaranti.

Kommunfullmäktige hade i sin budget för 2016 avsatt medel med uppdraget att skapa aktiviteter för social stimulans via digitalisering. Det vill säga att använda olika digitala verktyg i aktiviteter tillsammans med de äldre, såväl individuellt som

gemensamt. Dessa medel har använts till inköp av digitala verktyg. För att stödja de kunder som behöver/vill komma igång med användningen av de digitala verktygen har kompetensutveckling av personalen skett genom ESF-projektet DigIT

Träffpunkterna

Träffpunkten Fyren har haft fler antal besökare än föregående år. Fler aktiviteter har utförts och större lokal har erhållits för att öka möjligheterna till fler fysiska aktiviteter såsom Linedance, Qi-gong, sittgympa. På Träffpunkt Solhälla har aktiviteter som Boule, Bingo, Cirkelträning, Rytmik o styrka och yoga genomförts.

Avenir

Under våren 2016 startades ett HVB-hem för ensamkommande flyktingbarn. Verksamheten, med ca 22 platser har bedrivits i nyuppförda paviljonger i centrala Åkersberga. Verksamheten har bedrivits med god kvalitet och en ekonomi i balans.

Kostenheten

Verksamhetsområde Måltidsenheten	Budget 2016	Ack utfall	Budget- avvikelse	Utfall 2015
INTÄKTER				
Avgifter	0	129	129	0
Huvudintäkter	39 574	41 425	1 851	38 090
SUMMA INTÄKTER	39 574	41 554	1 980	38 090
KOSTNADER				
Personalkostnader	-21 958	-21 508	450	-21 253
Lokalkostnader	-502	-392	110	-532
Kapitalkostnader	-32	-32	0	-33
Köp av verksamhet	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-17 082	-18 768	-1 686	-17 369
Finansiella kostnader	0	-1	-1	0
SUMMA KOSTNADER	-39 574	-40 701	-1 127	-39 186
RESULTAT	0	853	853	-1 096

Kostenheten visar ett positivt resultat på 853 tkr vilket är 1 949 tkr bättre än samma tid föregående år. Budgetavvikelsen för enheten motsvarar -2,0 % av omsättningen. Verksamhetens samlade intäkter uppgick till 41 554 tkr, vilket är 1 980 tkr bättre än budgeterat och 3 335 tkr mer än föregående år. Verksamhetens samlade kostnader uppgick till -40 701 tkr vilket är -1 127 tkr sämre än budgeterat och 1 515 tkr mer än föregående år. Personalkostnaderna ligger på 51,7 % och är en förbättring med hela 4,1 % jämfört med år 2015.

Kostenhetens ekonomi har präglats av flera svårbudgeterade faktorer, bl.a. högre andel sjukdagar än normalt under år 2016. En annan faktor är andelen ekologisk och

närproducerad mat som skapar ökade kostnader. Trots det har enheten lyckats hantera de ekonomiska utmaningarna på ett ypperligt sätt.

Kostenheten följer Livsmedelsverkets riktlinjer och det av Skolverket godkända webbverktyget Skolmat Sverige, används för att kvalitetssäkra att maten som serveras på samtliga skolor är näringsriktig. Tillagningen sker, med få undantag, från grunden och 19 % av årets inköpta livsmedel har varit ekologiska. Servering av två rätter inom skolan, varav det ena är vegetariskt, startade efter påsklovet, vilket medför att alla får ta av båda alternativen – större valfrihet för våra matgäster. Inom äldreomsorgen har mycket arbete lagts på dialog med våra matgäster, kostenheten gör alltid speciella helgmenyer och vid storhelger serveras traditionella menyer.

Kostenheten tillverkade och distribuerade måltider till Täljövikens evakueringsboende för nyanlända. Detta gjordes i samråd med kommunledningen och Migrationsverket.

Kultur och Fritid

Verksamhetsområde Kultur & Fritid	Budget 2016	Ack utfall	Budget-avvikelse	Utfall 2015
INTÄKTER				
Avgifter	0	466	466	407
Huvudintäkter	44 307	45 677	1 370	44 648
SUMMA INTÄKTER	44 307	46 143	1 836	45 055
KOSTNADER				
Personalkostnader	-19 891	-20 481	-590	-20 195
Lokalkostnader	-20 230	-20 296	-66	-20 248
Kapitalkostnader	-221	-246	-25	-214
Köp av verksamhet	0	-13	-13	-7
Övriga verksamhetskostnader	-3 965	-4 609	-644	-4 595
Finansiella kostnader	0	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-44 307	-45 645	-1 338	-45 259
RESULTAT	0	498	498	-204

Kultur och Fritid visar ett positivt resultat med 498 tkr vilket är en förbättring med 702 tkr jämfört med föregående år. Avvikelsen för enheten motsvarar 1% av omsättningen. Verksamhetens samlade intäkter uppgick till 46 143 tkr, vilket är 1 823 tkr bättre än budget och 1 088 tkr mer än föregående år. Verksamhetens samlade kostnader uppgick till -45 645 tkr vilket är -1 338 tkr sämre än budget. Personalkostnaderna kvarstår på 44,8 % av omsättningen.

Sport och Friluftsenheten levererar ett överskott på 428 tkr varav Fixartjänst bidrar med 223 tkr. Enhetens intäkter uppgick till 25 738 tkr vilket är 500 tkr mer än budgeterat. Kostnaderna uppgick till -25 310 tkr och landar på -71 tkr mer än budgeterat.

Lokalbokningar av kommunens anläggningar som tidigare utförts av produktionen har från våren 2016 flyttats över till Kultur- och fritidsförvaltningen. En heltidstjänst flyttades, vilket medfört förändringar av rutiner och anpassningar av sporthallsreceptionens öppettider.

Badplatser, motionsspår, ridstigar och vandringsleder ingår i kommunens upphandling av grönytor och planeras vara överförd till annan utförare under första kvartalet 2017.

Enkät för fixartjänsten genomförd och förmedlad till beställaren.

Musikskolan gör ett överskott på drygt 8 tkr. Intäkterna uppgår till 8 103 tkr vilket är 43 tkr mer än budgeterat. Kostnaderna uppgår till -8 095 tkr och är något högre än budgeterat men dock enbart med -34 tkr.

För att bibehålla och utveckla kvalitet och därmed konkurrenskraft har verksamheten under året, liksom tidigare år, fortsatt med lärarnas kompetensutveckling, både kollektivt och med enskilda lärares individuella fortbildning. Den kommunala musikskolan bedriver en utåtriktad verksamhet med en lång rad elevkonserter där elever utöver den lektionsbundna undervisningen också fått möjlighet att möta en publik och tränas i scenisk förmåga. Marknadsföring för att locka nya elever, genom allsångskonserter för inbjudna klasser, skolbesök och öppet hus för fritidsgrupper har genomförts. Dessa aktiviteter avser både att bidra till skolans musikämne när det gäller instrumentkunskap och att låta barn prova instrument för att väcka intresse.

Fritidsverksamheten som består av fritidsgårdar och fritidsfältsassistenten, levererar ett överskott med 61 tkr under år 2016 som kan jämföras med 2015 då utfallet blev ett underskott på -29 tkr. Intäkterna landar på 12 301 tkr och är 1 294 tkr mer än budgeterat. Kostnaderna har även de ökat men i linje med intäktsökningen vilket gör att kostnaderna hamnar på -12 240 tkr. Skillnad gentemot budget är -1 233 tkr på kostnadssidan.

Under 2016 har besöksantalet ökat med ca 2 000 besök. Bergagården har tagit emot ca 40-50 nyanlända ungdomar i den öppna fritidsverksamheten. För att skapa integration ur ett fritidsperspektiv anställdes en fritidsledare med språkkunskaper i syfte att kunna kommunicera på ett bra sätt med de nya ungdomarna och tolka mellan de olika ungdomsgrupperna. Det har blivit ett lyckat resultat och i dagsläget är

våra nyanlända en del av ungdomsgruppen. Under sommarlovet fick enheten möjlighet att utöka verksamheterna genom att MUCF tilldelade kommunen sommarlovspengar. Verksamheter som genomfördes var bland annat fotoläger och kortare dagaktiviteter. Pengarna var riktade mot en målgrupp, integration och var kostnadsfria. En ny ungdomsförening startade med hjälp av en fritidsledare. ÅMU, Åkersberga Motorburna Ungdom. I dagsläget har föreningen 42 medlemmar och könsfördelningen är nästan 50/50. Kvalitetsenkäten genomfördes under hösten och 100 ungdomar besvarade enkäten.

Prognossäkerhet

Inom utbildningsområdet har man på ett tidigt stadium noterat att gymnasiet skulle komma att göra ett försämrat resultat. Verksamheten har brottats med att försöka mildra effekten av förändringen i ersättningsystemet för språkintröduktion och det var först under senhösten det konstaterades att det inte gick. Prognosen för vård- och omsorgsområdet har reviderats vid två tillfällen på grund av beslut om åtgärder som har haft en direkt påverkan på resultatet. Utmaningen har varit att beräkna de ekonomiska effekterna av åtgärderna främst för det beslut som trädde i kraft från och med oktober månad.

Avvecklingskostnader

	KTE		Hemtjänsten
Personalkost ink PO	1 380 000 kr	Personalkost ink PO	2 680 000 kr
Sem löneskuld	572 000 kr	Sem löneskuld m m	1 650 000 kr
Övr kostnader ink lokal	1 748 000 kr	Övr kostnader ink lokal	890 000 kr
Summa	3 700 000 kr	Summa	5 220 000 kr
		Totalt båda verksamheterna	8 920 000 kr

Kostnaderna för avveckling av korttidsverksamheten landade på 3 700 tkr. I detta ingår personalkostnader, kostnader för en inhyrd chef som ansvarade för avvecklingen, en eftersläpande semesterlöneskuld, lokalkostnader under hösten samt

övriga kostnader för verksamheten. Bland annat hade ett avtal om vårdtjänster som upphörde först vid årsskiftet. Under årets fem första månader hade korttidsenheten ett underskott motsvarande drygt 12,3% av sin omsättning per månad vilket var drygt 180 tkr/månad. Med det som underlag ser vi att vi undviker att gå in i 2017 med ett förväntat underskott på drygt 2 160 tkr på denna enhet.

Hemtjänsten påbörjade sin avveckling under oktober månad men med en större utmaning i form av ett högre antal personal som påverkades. Övergången för personalen till privata aktörer gick förhållandevis bra men det kvarstår en utmaning under år 2017. Kostnaderna för personal uppgick till 2 680 tkr. Tillkommande kostnader för semesterlöneskuld och andra personalrelaterade kostnader hamnade på 1 650 tkr. I posten övriga kostnader ingår lokalhyror samt eftersläpning av div administrativa kostnader som dock har kunnat avsluta före årsskiftet samt kostnader för slutreglering av leasingavtal för bilar.

Under det första halvåret 2016 genererade hemtjänsten på fastlandet ett underskott med i snitt 400 tkr per månad vilket motsvarade 15,1% av omsättningen. Genom att vidta de åtgärder som vi gjort under 2017 så har verksamheten avbrutit den negativa trend som hemtjänsten i kommunal regi brottats med.

Dessa två beslut, avveckling Korttidsenheten och avveckling Hemtjänst fastland var nödvändiga, och har avsevärt förbättrat produktionsstyrelsens möjligheter att uppnå en ekonomi i balans 2017. Samtidigt kan konstateras att dessa avvecklingskostnader på totalt 8 920 tkr ensamma står för nästan hela det samlade underskottet inom Produktionsstyrelsen 2016.

Personaluppföljning

Första kvartalet 2016 berördes Produktionsförvaltningens verksamheter av arbetet med flyktingverksamheten, evakueringsboendet på Täljöviken. Flera av cheferna och medarbetarna inom Produktionsförvaltningen involverade sig frivilligt i verksamheten vid boendet vilket genererade positiva samarbets effekter inom stora delar av verksamheten. Politiska beslut, på europeisk nivå och nationell nivå, låg till grund för att verksamheten avvecklades tidigare än ursprungligen beräknats.

	År	PF total	FSK	UTB	KoF	Måltid	VoO
Personaldata 2015	2015						
Antal Årsarbetare Tillsvidare		1274	250	552	45	48	367
Antal Årsarbetare Tidsbegr		146	30	90	3	1	21
Summa Årsarbetare PF -15		1420	280	642	48	49	388
Personaldata 2016	2016						
Antal Årsarbetare Tillsvidare		1265	256	560	42	49	347
Antal Årsarbetare Tidsbegr		138	22	92	3	2	19
Summa Årsarbetare PF -16		1403	278	652	45	51	366
		-17	-2	10	-4	2	-22

Antalet årsarbetare har minskat med 17 personer jämfört med föregående år. I tabellen är årsgenomsnittet angivet. När vi jämför december månad 2016 med samma månad 2015 ser vi en tydligare minskning av antalet anställda inom Vård och omsorg. I december 2016 uppgick antalet anställda inom Vård- och omsorg till 720 personer (327 åa). Samma period 2015 var antalet anställda 894 (389 åa). Alltså en minskning av antalet anställda på ett år med 174 personer (62 åa). Förändringarna förklaras framför allt av att Produktionsstyrelsen har avvecklat Korttidsenheten och hemtjänsten på fastlandet.

Sjukfrånvaro

2016 blev utfallet inom Produktionsstyrelsens verksamheter 7.3 % jämfört med 7.0 % föregående år ¹. För hela Österåkers kommun var sjukfrånvaron 6.9 % under 2016. I nedanstående tabell visas sjukfrånvaron uppdelat per verksamhet. En analys inom Vård och omsorg visar att sammanlagda antalet utförda arbetstimmar 2015 var ca 988 000, antalet sjuktimmar samma år var ca 78 000. 2016 var antalet arbetade timmar ca 907 000, antal sjuktimmar var fortsatt ca 78 000. Ett av målen för 2016 var att sänka sjukfrånvaron inom Vård och omsorg, vilket alltså inte har uppnåtts. En djupare analys av orsakerna till sjukfrånvaron är inledd och åtgärder för att minska densamma kommer att vidtas under 2017.

Sjukfrånvaro % av arbetstid	År	PS Tot	FSK	Utb	KoF	Kostenh	VoO
	2015	7.0	7.6	6.5	5.7	8.1	8.0
	2016	7.3	7.7	6.8	3.4	10.7	8.6

¹ Värdet är justerat i förhållande till 2015 års verksamhetsberättelse

Uppföljning miljömål/miljöarbete

Produktionsstyrelsen har inte formulerat några specifika miljömål för 2016. Samtliga verksamheter arbetar dock med en hög miljömedvetenhet i det vardagliga arbetet.

Källsortering är det vanligaste inslaget i miljöarbetet. Anpassningen av de nya soprummen vid förskolor och skolor har ökat tryggheten för barnen när det gäller tillfart för tunga fordon. Dessvärre har ombyggnationerna vid flera enheter lett till ökade arbetsmiljörisker för personalen som ska frakta avfall från verksamheten till soprummen.

De containrar för blandat avfall som tidigare använts vid sporthallen och Åkersberga IP har nu ersatts av låsta kärl och en plan för sopsortering i våra sporthallar har upprättats.

Inom kostenheten har målsättningen om 20 % ekologiska varor inte infriats under 2016.

Framåtblick

2017 kommer att innebära ett fortsatt intensivt arbete med att skapa balans mellan ekonomi och kvalitet inom vård- och omsorgsområdet. Det arbetet kommer också att ha stor koppling till verksamheternas förmåga att på kort och lång sikt skapa förutsättningar för att rekrytera och behålla personal, både inom vård och skola.

Produktionsstyrelsen välkomnar en långsiktig strategi för lokalförsörjningen inom samtliga verksamheter, främst förskola och skola. I rollen som kommunens yttersta garant inom omsorg och skola är tillgången till adekvata och kostnadseffektiva lokaler en viktig förutsättning.

En stor utmaning för flera av verksamheterna under de närmaste åren är att på ett bra sätt ta emot och integrera de flyktingar som kommer till kommunen. För att nå goda resultat i detta arbete är nära samarbete med både övriga förvaltningar och civilsamhället en förutsättning.

§ 2:4

Förslag till Budget och verksamhetsplan Produktionsstyrelsen 2017

Dnr: PS 2017/0019-042

- Tjänsteyttrande daterat 2017-02-15
- Förslag till Budget och verksamhetsplan Produktionsstyrelsen 2017

Tjänsteutlåtande

Produktionsförvaltningen

Datum 2017-02-15

Dnr PS 2017/0019-042

Till Produktionsstyrelsen

Budget och verksamhetsplan för Produktionsstyrelsen 2017

Sammanfattning

Produktionsstyrelsens verksamheter innehåll och kvalitet styrs av såväl nationella som kommunala mål och krav samt av lokala förutsättningar och behov. Verksamhetsplanering sker därför på olika nivåer inom Produktionsstyrelsens ansvarsområde. På den övergripande nivån prioriteras ett mindre antal mål kopplade till indikatorer av hög verksamhetsrelevans.

Beslutsförslag

Produktionsstyrelsens beslut

Produktionsstyrelsen beslutar anta förslag till budget och verksamhetsplan 2017.

Bakgrund

Produktionsstyrelsens verksamheter styrs av nationella styrdokument, Österåkers kommuns ekonomiska fördelningssystem och inriktningsmål mm, samt beställarnämndernas ekonomiska bedömningar, kravformuleringar och resultatmål. De ekonomiska ramarna för respektive verksamhetsområde grundas huvudsakligen på intäkter kopplade till utförd volym (ex elevpeng där varje elev genererar intäkt). Delar av verksamheten är anslagsfinansierad utifrån särskilda beställningar.

Österåkers vision

Österåker ska vara länets mest attraktiva skärgårdskommun, den skärgårdskommun som flest väljer att flytta till, bo och verka i, starta företag i samt besöka; en skärgårdskommun i världsklass.

Österåker ska präglas av framtidstro, mångfald och öppenhet.

Tillsammans – genom öppenhet i dialog samt med en stark vilja till samarbete – arbetar vi för en långsiktig positiv utveckling av Österåker.

Österåkers inriktningsmål

- Österåker ska vara bästa skolkommun i länet.
- Österåker ska erbjuda högkvalitativ omsorg för äldre och funktionshindrade.
- Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.
- Österåkers kommun ska ha en ekonomi i balans.
- Österåkers kommun ska utveckla ett långsiktigt hållbart samhälle där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka.
- Österåkers kommun ska ha en stark om balanserad tillväxt.
- Österåkers kommun ska ha en trygg miljö.

Produktionsstyrelsens inriktningsmål

- Produktionen ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Tjänsteutlåtande

Budget för 2017

Produktionens totala budget (se bilaga Förslag till Budget och verksamhetsplan) visar ett preliminärt resultat för helåret 2017 på 0 tkr efter ianspråktagen utjämningsreserv. Budgeten är lagd på enhetsnivå och månadsvis med så få variationer som möjligt dock med koppling till hur verksamheternas ekonomi ser ut över tid. Målet är att budget och utfall ska följa varandra. En avvikelse om +/- 1 % av omsättningen får anses som god budget- och prognossäkerhet.

Observera: Det ekonomiska underlaget som bifogas i kallelsen till Produktionsstyrelsens sammanträde den 23 februari 2017 är preliminärt. Styrelsen kommer att få uppdaterat underlag, senast vid sammanträdet.

Verksamhetsplan för Produktionsstyrelsen och produktionsförvaltningen 2017

Utöver de kommunpolitiskt formulerade inriktningsmålen med valda indikatorer, påverkar nationella styrdokument, beställarnämndernas krav och enhetens egna förutsättningar och behov hur enheter formulerar sina resultatmål. I verksamhetsplaner på olika nivåer tydliggör chefer tillsammans med sina medarbetare hur arbetet mot politiska, nationella och egna mål praktiskt genomförs, liksom hur och när målen följs upp, utvärderas och analyseras. På alla nivåer anges också vilka indikatorer/mått som ska användas för att följa upp vartdera målet, liksom vilka aktiviteter som används i syfte att öka måluppfyllelsen. Dessa planer utgör basen för den verksamhetsplan som föreslås för Produktionsstyrelsens arbete (se bilaga 1).

Förvaltningens slutsatser

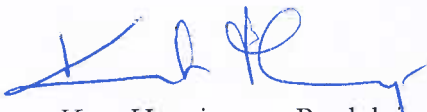
Produktionsförvaltningens bedömning är att de ekonomiska svårigheter som finns inom vissa av vård- och omsorgsområdets insatser kommer att kvarstå även under 2017.

Produktionsförvaltningen räknar med fortsatt minskande marknadsandelar inom äldreomsorgen. För utbildningsområdets del har flertalet enheter hög beläggningsgrad vilket bidrar till relativt positiva ekonomiska förutsättningar totalt sett.

Det framtida mottagandet av nyanlända/flyktingar påverkar Produktionsstyrelsens verksamheter på flera sätt, vilka inte alltid är enkla att budgetmässigt förutse. Antalet (volymen) är inte givet varför omfattningen på Produktionsstyrelsens insatser kommer att variera.

Bilagor

1. Budget och verksamhetsplan för Produktionsstyrelsen 2017

Kent Henningson, Produktionschef

**Förslag till
Budget och Verksamhetsplan 2017
Produktionsstyrelsen**

Produktionsstyrelsen

Innehållsförteckning

1 Produktionsstyrelsens uppdrag	3
2 Produktionsstyrelsens målformuleringar.....	3
2.1 Österåker ska vara bästa skolkommun i länet	4
2.2 Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade.....	4
2.3 Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.....	5
2.4 Ekonomi i balans	5
2.5 Trygg miljö	5
2.6 Attraktiv arbetsgivare	5
3 Ekonomisk sammanfattning	6
3.1 Budgetprincip.....	6
3.2 Resultat per verksamhetsområde.....	6
3.3 Stabens overheadkostnader	6
3.4 Investeringar	7
4 Lokaler	7
5 Miljö	7
6 Framåtblick.....	7

I Produktionsstyrelsens uppdrag

Produktionsstyrelsen ska svara för den kommunala driften av verksamhet inom förskola, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, musikskola, fritidsgårdar, sport- och friluftsanläggningar, äldreomsorg, insatser inom funktionshinderområdet, samt måltidsproduktion till egna verksamheter, som ska finnas till för kommunens drygt 43 000 invånare. Huvuddelen av verksamheterna bedrivs i konkurrens med andra utförare och ersättningen, pengarna, är prestationsbaserad. Viss verksamhet är anslagsfinansierad och drivs utifrån beställning från beställarnämnderna.

2 Produktionsstyrelsens målformuleringar

Österåkers kommuns övergripande vision och inriktningsmål gäller alla kommunens verksamheter. De olika nämnderna och styrelserna förväntas beskriva hur arbetet för att nå målpåfyllelse drivs, vilket bl a kan inkludera att respektive nämnd/styrelse formulerar resultatmål som specificerar de prioriteringsområden som ses kunna bidra till att kommunen når de övergripande målen, samt vilka indikatorer nämnden/styrelsen avser följa för att synliggöra resultatutvecklingen. Utöver dessa resultatmål finns möjlighet för de olika nämnderna/styrelserna att formulera något enstaka långsiktigt (inriktnings) mål för den egna verksamheten som ses som särskilt viktigt. Produktionsstyrelsen har för 2017 valt att formulera ett eget inriktningsmål, samt resultatmål för detta och för tre av de kommunövergripande inriktningsmålen. Dessa resultatmål ska följas av styrelsen under året. Nedan presenteras först de långsiktiga inriktningsmålen kort. Därefter följer en sammanfattad beskrivning av Produktionsstyrelsens resultatmål kopplade till respektive inriktningsmål.

Österåkers vision

Österåker ska vara länets mest attraktiva skärgårdskommun, den skärgårdskommun som flest väljer att flytta till, bo och verka i, starta företag i samt besöka; en skärgårdskommun i världsklass.

Österåker ska präglas av framtidstro, mångfald och öppenhet.

Tillsammans – genom öppenhet i dialog samt med en stark vilja till samarbete – arbetar vi för en långsiktig positiv utveckling av Österåker.

Österåkers kommuns inriktningsmål

- Österåkers kommun ska vara bästa skolkommun i länet.
- Österåkers kommun ska erbjuda högkvalitativ omsorg för äldre och funktionshindrade.
- Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.
- Österåkers kommun ska ha en ekonomi i balans.
- Österåkers kommun ska ha en trygg miljö.
- Österåkers kommun ska utveckla ett långsiktigt hållbart samhälle där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka.
- Österåkers kommun ska ha en stark och balanserad tillväxt.

Produktionsstyrelsens inriktningsmål

- Produktionen ska vara en attraktiv arbetsgivare.

För Produktionsstyrelsen följs målen upp genom kriterier och indikatorer fastlagda av kommunfullmäktige, beställarnämnderna och av styrelsen själv. I verksamheterna görs dessutom systematisk uppföljning och verksamhetsutveckling baserat dels på nationella krav och/eller beställningarnas utformning, dels på de förutsättningar och behov som respektive verksamhetsområde och enhet konstaterat behöver prioriteras för att verksamhetens mål ska kunna nås. I verksamhetsplaner på olika nivåer tydliggör chefer tillsammans med sina medarbetare hur arbetet mot politiska, nationella och egna mål praktiskt genomförs, liksom hur och när målen följs upp, utvärderas och analyseras. På alla nivåer anges också vilka indikatorer/mått som ska användas för att följa upp vartdera målet. Med hänsyn till att Produktionsstyrelsens verksamhetsområde är mycket brett, samt att flera av de aktuella verksamheterna lyder under detaljerad statlig styrning och/eller tydliga krav från beställarnämnderna ger därför Produktions-

styrelsens verksamhetsplan en övergripande inriktning för verksamheterna och en beskrivning av övergripande prioriteringar. För mer detaljerad verksamhetsplanering med beskrivning av aktiviteter som genomförs inom verksamhetsområden eller på enheter finns verksamhetsplaner för respektive nivå.

Inom Produktionsstyrelsens verksamheter används verksamhetssystemet Stratsys. Avsikten med verksamhetssystemet är att uppföljning mot mål och kvalitetsutvärdering av verksamheterna ska ske löpande. Detta möjliggör en levande systematisk kvalitetsutveckling där förändringar i målsättning och utveckling av insatser och aktiviteter sker när behov av förändringar uppmärksammas. Verksamhetsplaner finns på olika nivåer varför mer detaljerat underlag om hur arbete och prioriteringar görs och vilka insatser som sätts in för att öka kvalitet och/eller måluppfyllelse därför kan analyseras vid behov. Nedan preciseras målformuleringar och indikatorer för uppföljning på övergripande styrelsenivå.

2.1 Österåker ska vara bästa skolkommun i länet

För att bli länets bästa skolkommun utgår Produktionsstyrelsens verksamheter från aktuell forskning och beprövad erfarenhet samt arbetar proaktivt, omvärldsbevakar och analyserar frågor inom vårt ansvarsområde. Enligt gällande skollag är såväl enheter som skolhuvudmän skyldiga att ha ett systematiskt kvalitetsarbete för att löpande förbättra verksamheten. En systematik för hur detta ska göras på övergripande nivå har utformats under ledning av verksamhetscheferna. Uppföljningar och utvecklingsarbete drivs dels på enheter dels i chefsgruppen löpande under läsåren. Efter läsårsavslutningen i juni analyserar enheterna sitt arbete i förhållande till utbildningsresultat och formulerar vilka styrkor och utvecklingsområden som framkommit på enheten. Personalen är delaktig i analysprocessen. Dessa pedagogiska bokslut förmedlas till huvudmannanivån där fortsatt analys görs. Denna resulterar i att gemensamma utvecklingsområden lyfts och ges fokus i kommande läsårs utvecklingsarbete. För läsåret 2016/2017 har prioriterade områden konstaterats baserat på enheternas pedagogiska bokslut. För dessa formuleras insatser och aktiviteter. De aktuella prioriteringsområdena är:

- Öka förskolechefernas och rektorernas pedagogiska ledarskap
- Förbättra det systematiska kvalitetsarbetet och framförallt förmågan att analysera
- Fokus på lärarnas undervisningsskicklighet
- Se över rutinerna och arbetsgången vid anmälan om kränkande behandling
- Utveckla möjligheterna för elevernas inflytande över utbildningen och miljön

Resultatmål på Produktionsstyrelsens nivå	Indikator
Förbättra genomsnittligt meritvärde åk 9 mer än genomsnittlig förbättring i länet	Genomsnittligt meritvärde i åk 9 för Österåker och Stockholms län (Skolverkets databaser)

Kommunfullmäktige och Skolnämnden har valt indikatorer som lyfter grundskolornas förmåga att fylla elevernas rätt till utbildning med godkända resultat (ex: andel med lägst E i alla ämnen, andel behöriga till nationellt program i gymnasieskolan, SK:ns resultatmål = Elevernas kunskapsresultat och föräldrarnas nöjdhet i förskolan ska öka). Produktionsstyrelsen har valt att som indikator ha med meritvärde för årskurs 9.

2.2 Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade

Inom vård- och omsorgsverksamheterna arbetas kontinuerligt och strategiskt för att skapa effektiva arbetsformer som kan frigöra tid för utveckling och lärande i verksamheten. Aktuell forskning och beprövad erfarenhet används som utgångspunkt. Verksamheterna strävar efter att ta tillvara synergieffekter inom organisationen, genom att olika verksamheter arbetar tillsammans och tar ett gemensamt ansvar. Arbetet ska vara proaktivt och bygger på omvärldsbevakning och analyser av frågor inom respektive ansvarsområde.

Gemensamt för flertalet av vård och omsorgs insatser är att de är förhållandevis personalintensiva. För att förbättra kvaliteten i utförandet är därför riktade satsningar som stärker personalen på olika sätt, t ex kompetensmässigt och genom förbättringar i möjligheterna för delaktighet. Då personalens kompetens

och bemötande i vård/omsorgssituationer är avgörande för hur kunden upplever omsorgen pågår ett kontinuerligt arbete för att utveckla dessa faktorer.

Resultatmål på Produktionsstyrelsens nivå	Indikator
Öka delaktigheten för kunder inom Vård- och omsorg	Andel kunder som deltar i SKL:s brukarundersökning 2017

Ett led i kvalitetsutvecklingen är att öka delaktigheten, inflytandet och självbestämmandet för våra kunder och medmänniskor inom vård- och omsorgsområdet. Delaktighet kan ses som ett sammanfattande begrepp som innebär att en enskild ska ha inflytande över sin egen vård och omsorg. Synen på delaktighet har ändrats över tid. Tidigare betraktades de professionella som experter på orsaker till problem och åtgärder för att behandla dem. Dagens synsätt innebär att vård- och omsorgstagare uppmuntras att delta och de deltar också alltmer i den egna vården och omsorgen. Delaktighet kan mätas på flera nivåer; individuell nivå, verksamhetsnivå samt organisationsnivå.

2.3 Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service

Kunskapen om vad kunden uppfattar som mervärde och vad som styr kundens val behöver utvecklas. Begrepp som kund och kundnöjdhet ska vara tydliga för alla i organisationen. Övergripande styrdokument samt kundens behov ska styra medarbetarnas insatser. Synpunkter och klagomål ses som tillgångar, vilka används för att utveckla verksamheterna.

Verksamheterna ska präglas av stolta och engagerade medarbetare. För att kunna öka marknadsandelar krävs att kunderna är mycket nöjda med verksamheterna. En mycket nöjd kund sprider positiv information om verksamheten. En övergripande strategi för marknadskommunikation som tar sin utgångspunkt i kommunens kommunikationspolicy är väsentlig.

För 2017 uttrycker Produktionsstyrelsen inte något specificerat resultatmål kopplat till detta inriktningsmål.

2.4 Ekonomi i balans

De budgetmässiga svårigheterna härrör framförallt från vård- och omsorgsområdet. Det finns ett behov av att på ett tydligare sätt urskilja vilka delar av verksamheten som i nuläget inte bär sig.

Resultatmål på Produktionsstyrelsens nivå	Indikator
Särskilja den ekonomiska uppföljningen på insatsnivå	Månadsuppföljning på enhets- och insatsnivå

2.5 Trygg miljö

Trygga miljöer – för såväl barn, elever och kunder som för medarbetare – är centrala i samtliga verksamheter som Produktionsstyrelsen driver. Frågor om trygghetsupplevelse ingår i flertalet undersökningar riktade till kunder, medarbetare och medborgare. Utöver dessa undersökningar följer förvaltningen de avvikelser som rapporteras i verksamheterna. Relaterat till detta mål är t ex arbetet mot kränkande behandling i skolorna viktigt.

2.6 Attraktiv arbetsgivare

För att verksamheterna ska ha rätt kompetens på rätt plats är det viktigt att duktiga ledare och medarbetare tas tillvara och lyfts. Produktionsförvaltningens mål är att ledarskapsutvecklingen ska vara ett pågående arbete och även leda till att medarbetarna utvecklas inom produktionsförvaltningens verksamheter. Internt ledd kompetensutveckling som ligger i linje med det strategiska arbetet värdesätts och

interna karriärvägar uppmuntras. En grund för målet är att alla medarbetare ska ha utvecklingssamtal där chef och medarbetare sätter upp individuella mål och kompetensutveckling kopplad till dessa i en individuell utvecklingsplan. Friska medarbetare ökar förutsättningarna för hög måluppfyllelse.

Resultatmål på Produktionsstyrelsens nivå	Indikator
Minska sjukfrånvaron inom VoO (attraktiv arbetsgivare)	Minst 1 % minskning per år. Detta följs upp månadsvis under 2017.

Trots minskning av antal utförda arbetstimmar inom Vård och omsorgsområdet kvarstod samma antal sjuktimmar under 2016. För att komma tillrätta med de ökande sjuktalen ska respektive verksamhet kartlägga orsaker samt fastställa aktiviteter som leder till minskad sjukfrånvaro.

3 Ekonomisk sammanfattning

(**Observera:** Det ekonomiska avsnittet [3] är preliminärt och dateras 2017-02-10. Kan uppdateras inför Produktionsstyrelsens sammanträde 2017-02-23).

Totalt Tkr	Budget 2017
Intäkter	993 277
Kostnader -	993 277
Netto	-

Tabellen visar total driftsbudget för produktionen 2017.

3.1 Budgetprincip

Produktionens totala budget visar ett preliminärt resultat för helåret 2017 på 0 tkr efter ianspråktagen utjämningsreserv. Budgeten är lagd på enhetsnivå och månadsvis med så få variationer som möjligt dock med anknytning till hur verksamheternas ekonomi ser ut över tid. Målet är att budget och utfall ska följa varandra. En avvikelse om +/- 1 % av omsättningen får anses som god budget- och prognossäkerhet. Avvikelsen för år 2016 blev 0,96 %.

3.2 Resultat per verksamhetsområde

PRODUKTIONSFÖRVALTNINGEN Verksamhet	År 2016		Budget 2017		
	Budget	Utfall	Intäkter	Kostnader	Netto
Utbildning	0	-1 751	646 385	-646 385	0
Vård och Omsorg	-4 500	-15 278	193 000	-193 000	0
Sport och Fritid	0	498	40 500	-40 500	0
Måltid	0	853	37 300	-37 300	0
Staben	0	0	71 592	-71 592	0
Resultatutjämningsfond	4 500	5 942	4 500	-4 500	0
Resultat	0	-9 736	993 277	-993 277	0

3.3 Stabens overheadkostnader

Produktionens totala overheadkostnader uppgår till -71 592 tkr. Kostnader fördelar sig enligt följande:

- Behovsstyrd administration, -26 917 tkr.
- Cheflöner inom omsorg och utbildning, -29 120 tkr
- Gemensamma kostnader inom produktionen, -16 265 tkr vilka avser gemensamma verksamhetskostnader samt stabskostnader.

Overheadkostnaderna (exkl chefslöner inom VoO och utbildning samt exkl centrala kostnader som kostnadsfördelas inom resp verksamhetsområde och behovsstyrd administration) motsvarar 1,34 % av produktionsförvaltningens totala omsättning.

Resultatutjämningsreserven finansieras genom att varje enhet bidrar med 0,52 % av sin omsättning. Reserven är tänkt att användas till oförutsedda utgifter samt att resursfördelas efter enheternas behov inom i första hand respektive verksamhetsområde.

Investeringar

Produktionens investeringsbudget för 2017 är 4 000 tkr. Enheterna har i budgeten uttryckt sina investeringsbehov och produktionen som helhet har budgeterat för att hela beloppet kommer att nyttjas under 2017. Investeringsbehovets fördelning bottnar i att vi utökar skollokalerna i form av paviljonger på gymnasiet samt på Sjökarbyskolan. Vi ser ett utökat behov av investeringar under både 2017 och 2018.

Investeringsbudget	Budget 2016	Utfall 2016	Budget 2017
Förskolor		407	ingår i Utb
Gymnasiet & KomVux			450
Utbildning exkl. sarskolan	2 537	3 670	2 005
VoO	1 111	115	1 005
Kultur och Fritid	194	44	320
Måltidsenheten	158		220
Staben			
Summa	4 000	4 236	4 000

4 Lokaler

Produktionsstyrelsen ska arbeta för att kontinuerligt beskriva lokalbehov på kort och lång sikt. Under 2017 ska arbetet med att göra planen för inre fastighetsunderhåll mer transparent och förankrad i respektive verksamhet.

5 Miljö

På övergripande kommunnivå har beslutats om gemensamma miljömål. Miljömedvetenhet och hållbar utveckling ingår i utbildningen av barn och elever, vilket innebär att frågorna är levande i det vardagliga arbetet. Måltidsenheten arbetar aktivt för att, inom given budgetram och gällande upphandlingsregler, använda livsmedel som är ekologiskt producerade. Det miljömål som Produktionsstyrelsen särskilt avser att följa upp under 2017 är:

- Senast 2018 har alla förskolor i kommunen inventerat material och utrustning som barnen kommer i kontakt med samt ha en handlingsplan för hur farliga ämnen kan fasas ut.

6 Framåtblick

2017 kommer att innebära ett fortsatt intensivt arbete med att skapa balans mellan ekonomi och kvalitet inom vård- och omsorgsområdet. Det arbetet kommer också att ha stor koppling till verksamheternas förmåga att på kort och lång sikt skapa förutsättningar för minskad sjukfrånvaro samt att rekrytera och behålla personal, både inom omsorg och utbildning

Produktionsförvaltningen söker en långsiktig strategi för lokalförsörjningen inom samtliga verksamheter, främst förskola och skola. I rollen som kommunens yttersta garant inom omsorg och skola är tillgången till adekvata och kostnadseffektiva lokaler en viktig förutsättning.

En stor utmaning för flera av verksamheterna under de närmaste åren är att på ett bra sätt ta emot och integrera de flyktingar som kommer till kommunen. För att nå goda resultat i detta arbete är nära samarbete med övriga förvaltningar och civilsamhället en förutsättning.

§ 2:5

Revidering av attestförteckning 2017

Presenteras på sammanträdet 2017-02-23